

Posudek diplomová práce Marie Mračkové

Marie Mračková předložila diplomovou práci o 104 stranách v klasickém formátu, ke kterému nemám připomínky. Po krátkém úvodu, jehož součástí je i vymezení 5 cílů práce, následuje rozsáhlý literární přehled pokrývající širokou škálu řešených problémů od faunistiky tiplíků přes tiplíky přenášená trypanosomatida až po filárie u spárkaté zvěře. I přes tuto šíři témat je literární přehled celkem přehledně rozdělený do 7 větších celků. V následné metodice autorka na 16 stranách popisuje použité metodické přístupy, aby posléze na stranách 42-69 představila široké spektrum výsledků. První část výsledků je věnována dynamice výskytu parních samic tiplíků v ČR v blízkosti domácích kopytníků a spárkaté zvěře, část věnovanou tiplíkům potom doplňují výsledky faunistické studie tiplíků ze dvou oblastí v rovníkové Africe včetně barcodingu, tato část je doplněna rozsáhlou a velmi kvalitní fotodokumentací křídel nalezených forem tiplíků. Druhá část výsledků se zabývá molekulární diagnostikou vybraných skupin symbiontů (parazitů) detekovaných v tiplících z ČR, na tuto část navazuje studie trypanosomatid a filárií v krvi a tkáních spárkaté zvěře v ČR. Osobně bych z výsledků zcela vypustil kapitolu 4.1.1., která opakuje část metodiky a navíc není obsažena v cílech práce. Podobně nadbytečnou je pak i navazující první kapitola v diskusi. Sama diskuse je potom velmi obsáhlá a detailní a autorka prokázala, že všechna diskutovaná témata zvládla, diskuse je navíc podpořena rozsáhlou literaturou. Původně jsem chtěl uvést přesný počet citovaných prací, nakonec jsem počítání na straně 4 vzdal a omezím se na konstatování, že výčet citované literatury zaujímá úctyhodných 18 stran na konci textu, se zhruba 10 publikacemi na jedné stránce.

V tak rozsáhlém textu se autorka nevyhnula řadě nepřesností a stejně tak řada formulací asi není zcela v pořádku. Na více než 100 stranách textu se chybám nevyhne nikdo z nás. Povinností oponenta je však na chyby upozorňovat, mimo jiné pro to, aby dokázal, že práci opravdu četl. Práci jsem četl a níže vybírám několik dílčích nedostatků:

- Str. 5: je hezké, že autorka zdůvodňuje to, že používá zastaralé označení Zair, i tak si myslím, že země by měla být nazývána oficiálním jménem, platným 15 let, = Demokratická republika Kongo
- Str. 10: opakování textu o významu tiplíků jako přenašečů je zbytečné
- Str. 22: Rugosicaudata není rod filárií, jak autorka uvádí, ale druhové jméno jedné z nich!
- Str. 25: nadčeled' Filaroidea je rozdělena do dvou rodin, zřejmě myšleno čeledí...

- Str. 22/25: zatímco na straně 22 jsou lidské filárie uváděny jako Dipetalonema, na straně 25 se o nich hovoří nejprve jako o rodu Mansonella a vzápětí jako o rodu Dipetalonema... i přes evidentní synonymii a rozdíly v klasifikaci mezi publikacemi různých autorů by autorka měla zastávat koncizní stanovisko.
- Str. 28. Kapitola 3.1.2 začíná neobvykle statí Chemikálie, která zahrnuje i vyšetřované vzorky DNA, další kapitoly podobný úvodní výčet postrádají... to mi nepříjde dvakrát šťastné
- Str. 31. Použité termínu "Hradecko" je opravdu bizarní, i když autorka vysvětluje, že se jedná o soubor lokalit především ve východních Čechách. Předpokládám, že obyvatelé frýdlantského výběžku, nebo jižních a středních Čech tato klasifikace jejich regionu minimálně překvapí. V kombinaci s jinak perfektní mapou na straně 32 by se mohlo zdát, že Česká republika sestává z Prahy a Hradecka.
- Strana 35. V tabulce složení aplifikační reakce je chybně používána jednotka – μ
- Strana 48. Termínem „fotografie v GenBanku“ autorka zřejmě myslí databázi BOLD
- Strana 58. Jelen Sika dybovského by si zasloužil velké D v druhovém názvu. Stejně tak koza bezoárová by nemusela v tabulce být označena lakonickým „koza“. Studované druhy kopytníků navíc nejsou nikde v práci uvedeny latinským jménem.
- Str. 59: informace „krev byla testována na mikrofilárie“ by asi mohla resp. měla být nahrazena faktem, že se jednalo o detekci DNA filárií.

Parazitologie je rozsáhlá a různorodá disciplína a práce Marie Mračkové je tedy logicky také rozsáhlá a pestrá. Po přečtení úvodní části a obsahu jsem si říkal, proboha, jak spolu tohle všechno souvisí. V diskusi mě autorka obratně přesvědčila, že linie tiplíci – patogeny v tiplících – patogeny v hostitelích tiplíků má svoji logiku.

Je slušností kromě kritiky položit autorce i nějakou otázku, při čtení tak rozsáhlé práce jich čtenáře napadne řada. Omezím se jen na dvě:

(1)

Ve výsledcích (str. 48) je zmiňováno rozdělení taxonu pracovníě označeného jako *Culicoides* sp. NEW 2 na tři podskupiny A,B,C. Z dalšího textu je zřejmé, že tyto tiplíci byly nalézáni jak v CAR, tak v Gabonu. Zajímalo by mě, jestli jednotlivé podskupiny korespondovaly s lokalitami původu (Gabon, CAR) nebo zda docházelo k překryvu. Toto se mi nepodařilo vysledovat ani ve výsledcích, ani v diskusi.

(2)

Práce přináší více otázek než odpovědí, což není u zajímavých a průkopnických studií vzácné. Rád bych se zeptal, pokud by autorka uvažovala o pokračování, kterou ze studovaných oblastí by si vybrala pro pokračování výzkumu a proč.

Autorka studie odvedla úctyhodný objem práce a možná ještě úctyhodnější snahu o to všechny výsledky vměstnat do jedné přehledné diplomové práce. Osobně si myslím, že se jí to podařilo a práci s radostí doporučuji k obhajobě.

V Brně 13. 9. 2015

Prof. MVDr. David Modrý, Ph.D.